

Türkiye Cumhuriyetinin İlk Pop Starları Ve Türkiye'nin Bülbülü 1 Bölüm

– Sami Biber · 19 Kasım 2021

Günümüzde bildiğiniz gibi bazı televizyon kanallarında zaman zaman pop star yarışmaları yapılır ve uzun bir maratonun sonunda birileri pop star ilan edilerek kendisine oldukça büyük miktarda para ödülleri verilir. Daha sonra da aşağı yukarı hepsi unutulur. Çok yakın zamanda pop star olarak seçilmiş şarkıcılardan bir tanesinin bile adını hatırlayan var mı? Ben hatırlamıyorum.

Efendim işin doğrusu her ne kadar adı pop star olmasa da Türkiye'nin ilk ses kraliçesi yarışmasının hikayesi aslında Cumhuriyetimizin ilk on yılı içinde başlamıştır.

Bilmem bilir misiniz? Türkiye'de ilk güzellik yarışması aslında 1926 yılında o zamanki adı Melek Sineması olan (Sonra meşhur Emek Sineması) sinemada Emek Filmin girişimiyle yapılmış ve Türkiye'nin ilk güzeli olarak sinemada yer göstericisi olarak çalışan bir Ermeni kızı olan Araksi Çetinyan Türkiye'nin en güzel kızı seçilmişti.

Ancak bu yarışma ciddi bir yarışma olarak kabul görmemiş olduğu için Araksi Çetinyan ismi tarihi kayıtlara "İlk Türkiye Güzeli" olarak geçmemişti.

İlk resmi Türkiye Güzellik yarışması 1929 yılında Atatürk'ün teşviki ve Cumhuriyet Gazetesinin girişimleri ile düzenlendi. Yarışmaya katılacak kızlarda aranan özellikler: a) 16-25 yaş arasında olmak b) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak c) Namuslu olmak idi. Bar kızlarının yarışmaya alınmayacağı açık açık belirtilmişti.

2-3 Eylül 1929 da yapılan bu yarışmayı 19 Yaşındaki Feriha Tevfik kazandı ve böylece Türkiye'nin ilk güzeli Feriha Tevfik (Negüz) oldu. Araksi Çetinyan da katılmıştı bu yarışmaya ama ancak üçüncü olabilmışti.

Şimdi diyeceksiniz ki "Hocam bu bir güzellik yarışması. Pop Starlarla ne alakası var?"

Oraya da geleceğim. Az sabır.

1930 da yine Cumhuriyet gazetesinin düzenlediği Türkiye Cumhuriyetinin ikinci güzellik yarışmasını Mübeccel Namık (Behnesavi) kazanmışti. Ancak Mübeccel Namık 1930 da Paris'te yapılan Dünya Güzellik yarışmasında dereceye girememişti

1931 yılında Naşide Saffet (Esen) Hanım Türkiye Güzeli seçildi ama bu seçilme onun çok severek

yaptığı öğretmenlik mesleğinden ihraç edilmesine yol açtı.

1932'yi artık hepimiz biliyoruz. Bu tarihte Türkiye güzeli seçilen ve Atatürk tarafından soyadı kanunundan sonra Ece soyadı verilen Keriman Halis Hanım sadece Türkiye değil aynı zamanda Dünya Güzellik kraliçesi seçildi. (Bir Müslüman Türk kızı ilk kez dünya güzeli seçilmiş oldu.)

Türkiye Güzellik kraliçesi yarışmalarını yapıldığı ve Türkiye'nin (Hatta Dünyanın) En güzel kızlarının seçildiği o yıllarda aynı zamanda Türkiye'nin en güzel sesli bayanları da seçilmeye başlanmıştı. Yani bir nevi bugünkü Pop Star yarışmaları da başlamıştı.

Peki bu yarışmaları düzenleyen kimdi? Tabii ki yine Cumhuriyet Gazetesi.

Evet...1929 yılında Fransa'nı ünlü film şirketlerinden biri " Milletler Şarkısı " adını verdiği bir film yapmaya karar verir. Bu filmde on beş farklı devletten on beş erkek ve on beş kadın şarkı söyleyecektir. Yarışmacılar klasik Batı Müziği parçaları seslendireceklerdir. (Bu artık nasıl bir Milletler Şarkısıysa.)

Ancak Türkiye'ye " Sen sadece bir bayan şarkıcıyla katıl. Erkeği boşver." Denmiş olsa gerek ki Cumhuriyet Gazetesi 20 Kasım 1929 da bu şarkı yarışmasının duyurusunda sadece kadın sesler arandığını ve 28 Kasım 1919 akşamına kadar müracaatların yapılmasını özellikle belirtir.

Yarışma Jürisi ve hakem heyeti de belirlenir ki bu heyette Cemal Reşit Rey'den Peyami Safa'ya kadar pek çok tanınmış isim vardır. (Peyami Safa yukarıda saydığım bütün güzellik yarışmalarında ve biraz sonra okuyacağınız ses yarışmalarının hepsinde Cumhuriyet Gazetesi temsilcisi jüri üyesi ve sunucudur. Mesela güzellik yarışmalarında elindeki cetvelle kızların eteklerini yukarı kaldırıp bacaklarının güzelliğini jüriye gösteren odur. İşin ilginç " Sözde Kızlar" Romanı ile toplumdaki ahlaki çöküntüyü ve toplum yapısına uymayan değerleri şiddetle eleştiren de odur.)

Neyse efendim. 30 Kasım 1929 Akşamı Beyoğlu Glorya Sinemasında (İlk adı Lüksemburg Sineması-1933 den sonra da Saray Sineması) büyük final yapılır.

Finalde Hudadat Şakir Hanım önce Şubert'ten bir parçayı Almanca sonra La Traviata'dan bir bölümü İtalyanca ve nihayet Greg'den bir parçayı Fransızca okudu ve yirmi jüri üyesinden on altısının oyunu alarak Türkiye'nin en güzel sesli kadını seçildi. Yani efendim Türkiye Cumhuriyetinin ilk Pop Starı Hudadat Şakir Hanım oldu. Bu o kadar önemli bir olaydı ki aynı gün Mustafa Kemal'in İstanbul'a gelecek olması bile gazetelerde ikinci haber olarak yer alıyordu.

Ancak tabii ki Hudadat Şakir Hanımın hikayesi bu kadar değildi. Aynı yıl Fransa- Nice'de yapılan şarkı yarışmasına katılır. 8 Aralık 1929 da Fransa, Almanya, Avusturya, İtalya, Macaristan, Lehistan,

Belçika, İspanya, İsviçre, Çekoslovakya, Danimarka, Romanya, İsveç ve Norveç gibi ülkelerin en güzel sesli kadınları ile yarışan (Bir nevi ilk Eurovision yarışmamız da diyebiliriz.) Hudadat Şakir Schubert'in meşhur serenadını Almanca olarak ve bir de " Ayın On dördü" Adlı anonim bir Türk şarkısını okur ve bayağı alkış alır. Yarışma derecesi ise altıncılıktır. Türkiye dahil 15 ülkenin katıldığı yarışmada altıncı olmuştur şarkıcımız. Ancak Yarışma jürisi çok ilginç bir kararla ilk beşe girenlerin hepsini birden birinci ilan ettiği için Hudadat Şakir Hanım otomatik olarak ikincilik kürsüsüne çıkmıştır.

Nice'de yayınlanan yerel bir gazete Hudadat Şakir için "Hudadat Şakir, halk huzurunda şarkı söyleyen ilk İslam hanımıdır. Sesi müthiş güzel, hâl ve tavrı ise mümtaz bir Parisliye benziyor." Demiştir. Velhasılıkelam Müslümana değil bir Parisliye benzetmiş kızımızı.)

Evet...Görüldüğü gibi zamanımızın pop star yarışması birincileri gibi Türkiye'nin ilk pop starı Hudadat Şakir'in adı sanı da çoktan unutulmuştur.

Peki Türkiye'nin ilk bülbülü/ Bülbülleri kimlerdi?

Gelecek bölümde inşallah...